

nyttig katalogisering af alle bykort og alle prospekter af større dele af købstæder, flækker og enkelte storlandsbyer. Derimod medtager værket ikke slotte og herregårde, kirker etc. Værkets medarbejdere har gennemgået et meget stort materiale i både tyske, danske og svenske samlinger, arkiver og biblioteker. Arbejdet er ført frem til 1867, året for hertugdømmernes indlemmelse i Preussen. Også af andre grunde er denne begrænsning rimelig. De ledsagende reproduktioner er af høj kvalitet.

Niels Nielsen.

R. Brinkmann: *Abriss der Geologie. Erster Band. Allgemeine Geologie. Neunte verbesserte Auflage.* Ferdinand Enke Verlag, Stuttgart 1961. 280 sider, 209 figurer. 16,5 × 24,5 cm. 29 DM.

Bogen er en fortsættelse af Emanuel Kaysers lærebog og er en værdig og moderniseret afløser af den. Således er afsnittet om forvitring og jordbundsdannelse blevet mere klimabetonet, og under omtalen af det nivale klima er de forskellige periglaciale jordbundsstrukturer kommet med, men ellers er det her som i de fleste tyske geologiske håndbøger, at de endogene processer er det, der interesserer forfatterne mest og får den bedste fremstilling, hvorimod de eksogene processer ofte betragtes som noget, der egentlig hører hjemme under geografien.

Søernes sedimenter har altid været et svagt punkt i de geologiske håndbøger. Her har man nok gjort dem til genstand for en mere udførlig omtale, men desværre brugt Naumanns og Lundquists ravgale definitioner. Udfnugget sur humus hedder Dopplerit og ikke dy, og dy er en blanding af gytje og sur humus. Kernesprængninger af sten omtales som et resultat af store daglige temperatursvingninger i aride egne, men de findes også i massevis f. eks. i Nordgrønland. Omtalen af marskdannelsen er også stærkt forældet, og det er stadig et tvivlsspørgsmål, om de submarine canyons er udgravet af turbidity currents. Bourcarts flexurteori synes i mange henseender mere sandsynlig.

Alt i alt er det dog en god lærebog, der helt og fuldt er på højde med den standard, som grundlagdes af Emanuel Kayser.

Kaj Hansen.

A. H. Bouma: *Sedimentology of Some Flysch Deposits. A graphic approach to facies interpretation.* Elsevier Publishing Company. Amsterdam, New York 1962. 168 sider, 31 fig., 8 pl. og 3 løse bilag. 17 × 25 cm. Hfl. 32,—.

Bogen gennemgår en række profiler i Alpernes og Appenninernes Flysch zoner samt en række profiler fra Ardennernes, Eifels og Ruhrdistriktets Devonaflejringer. Ved et af forfatteren i samarbejde med Dr. Nota udarbejdet signatursystem anskueliggøres lagfølgens mere detaljerede struktur, særlig de typer af lagserie, der skyldes turbidity currents. Bogen vil sikkert give sedimentologer mange nye impulser, og forfatterens analysemetode vil sikkert vise sig nyttig også ved studiet af vore kvartæraflejringer. Bagest i bogen findes en meget nyttig liste over forskellige sedimentologiske nomenklaturer.

Kaj Hansen.